

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от проф. Галин Цоков – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за приемане на оперативен план за изпълнение на втория етап на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030 г.*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание на чл. 8, ал. 1 и чл. 31, ал. 1 и 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за приемане на оперативен план за втория етап на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030 г.

Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017 – 2030 г. (НСРНИ) е одобрена с Решение на Министерски съвет № 282/19.05.2017 г. и е приета с Решение на Народното събрание от 07.06.2017 г. Тя е едно от условията за постигане на целите, заложи в Споразумението за партньорство на Република България с ЕК през програмния период 2014 – 2020 г. и е обвързана с Националната стратегия за интелигентна специализация и други стратегически документи в областта на образованието и науката.

НСРНИ отразява политиката на правителството като част от отговорностите му по отношение на стратегическото развитие на страната. Основната ѝ цел е да се подпомогне науката в България за превръщането ѝ във фактор за развитието на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности, като целевата група, към която е насочена, са университетите и научните организации.

Във визията на НСРНИ са представени основните цели за развитие на научните изследвания в България. В нея са дефинирани политики и определени дейности и мерки за тяхното реализиране. За осигуряване на ефективно планиране и реализиране на дейностите и контрол върху тях изпълнението на Стратегията е разделено на три етапа, всеки от които е свързан с изпълнение на част от специфичните цели на Стратегията и допринася за реализиране на нейната визия:

1. Етап на възстановяване – през този етап се предвижда въвеждане на основните механизми и дейности за възстановяване и модернизиране на системата на научните изследвания в България.
2. Етап на ускорено развитие – предвижда се ускорено развитие на научните изследвания, което да доближи България до средноевропейско ниво.
3. Етап на научни изследвания на световно ниво – на основата на успешно изпълнение на предходните два етапа ще се гарантира устойчиво и балансирано развитие на научните изследвания и издигането им на световно ниво.

Националната стратегия предвижда постепенно повишаване на публичното финансиране на научната и изследователската дейност като процент от БВП, като до 2025 г. този процент трябва да достигне 1%.

Стратегията предвижда работата по всеки етап да се реализира чрез приемане от Министерския съвет на оперативен план за изпълнение на етапа, включващ конкретни мерки, дейности, период на изпълнение и отговорни институции. За оценка на изпълнението на всеки етап са посочени стойности на избрани индикатори, които са определени в съответствие с целевата позиция на страната в края на всеки етап. След приключване на съответния етап се приемат отчет за изпълнението му, както и актуализиран план за следващия период.

Представеният проект на Оперативен план съдържа дейности и инструменти за постигане на оперативните и специфичните цели на Стратегията до края на 2025 г., като са предвидени и механизми за мониторинг и оценка на изпълнението им. Цели се осигуряване на висока квалификация и кариерно развитие на учените, основано на високо ниво на провежданите от тях научни изследвания, както и консолидиране на човешки ресурси и финансови средства за изпълнението на национални научни програми за решаване на

значими обществени предизвикателства. От изключително значение за научната система са развитието, поддържането и ефективното използване на модерна научна инфраструктура, балансирана по тематични области и региони, както и осигуряването на достъп до европейска и международна научна инфраструктура. Основен фактор за развитие на науката продължава да е постоянният обмен на идеи и знания, който се осъществява посредством достъп до научна информация, отворен достъп до научни резултати, мобилност на учените, участие в научни форуми и трансгранично научно сътрудничество. Ще се насърчава участието на българските учени в европейските програми в областта на науката и иновациите, в двустранното и международното научно сътрудничество, както и интензифициране на връзките с българската научна диаспора.

Част от мерките, заложили в плана, се отнасят до стимулиране на приложните изследвания, обвързани с конкретни нужди на бизнеса. Изпълнението на заложените в Оперативния план политики ще бъде подпомогнато и чрез одобрения и внесен с РМС № 6 от 09.01.2024 г. нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите, който очертава елементите на научноизследователската и иновационната екосистема в страната и ще уреди основните обществени отношения между участниците в нея.

Финансирането на втория етап от изпълнението на Националната стратегия ще се осъществява със средства от държавния бюджет за съответната година, със средства от Европейски фондове и други източници. Размерът на необходимите средства за финансовото обезпечаване на Оперативния план за втория етап на Стратегията за периода 2024-2025 г. се разпределя по източници на финансиране, както следва:

Средства от държавния бюджет за периода 2024-2025 г. – 547,78 млн. лв.

Средства от ЕФРР, ПНИИДИТ, НПВУ, Швейцарско-българска програма и др. – 396,95 млн. лв.

Предложеният проект на акт няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, тъй като одобряването на Оперативния план не води до поемане на допълнителни финансови ангажименти за 2024 г., а финансовите ангажименти за 2025 г. ще бъдат разчетени в централния бюджет за 2025 г. като разходи за изпълнение на политики за дейности по Националната стратегия за развитие на научните изследвания.

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на бюджетните програми, в т.ч. на ключовите индикатори по програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

Проектът на Решение на Министерския съвет е публикуван на основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на

интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 - 34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и получените бележки и предложения са взети предвид.

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение на Министерския съвет за приемане на Оперативен план за изпълнение на втория етап на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030 г.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

Министър на образованието и науката